

Evangélikus Kántorlevél

Szerkeszti: Finta Gergely

az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyházzene Tanszékén

A cinkotai evangélikus gyülekezet kántora

1989-ben végeztem középiskolai énektanár- és karvezetőképzőn a Zeneakadémián —akkoriban még: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán—, ahol az elsődleges diploma mellett zeneelmélet-tanári képesítést is szereztem. Ekkor már messze nem volt ismeretlen nekem az egyházzene és a kántorlét, hiszen a kőbányai evangélikus gyülekezetben nevelkedtem, ahol édesanyám évtizedeken át végzett kántori szolgálatot. 1989-ben azonban Magyarországon még nem lehetett felsőfokon tanulni egyházzenét, így nagy örömmel fogadtam el a vesztfáliai egyház ösztöndíját Herfordba. Ott tartózkodásom alatt kapta meg az intézmény Németországban a főiskolai rangot. 1989 és 1992 között tanultam tehát Vesztfáliában, ahol intenzív gyülekezeti szolgálatba is kerültem (Westrenger: karvezető; Bielefeld, Apostelkirche: másodkántor). Ösztöndíjas éveim ezenkívül is sokrétűek voltak, hiszen mint csellista is sok koncerten közreműködtem, de tanulmányaim is sok lehetőséget kínáltak: ütőhangszerek, barokk furulya, harsona, s kiemelten magánének és orgona. 1992 tavaszán német „B” vizsgát tettem azokból a tárgyakból, melyek tanulására itthon nem volt lehetőségem: orgona, himnológia, liturgia, német típusú zeneelmélet.

1993 tavaszán először látogatva a gyülekezetbe megragadott a templom és környezete egyszerűsége, szépsége s a padokat megtöltő szlovák népviseletes asszonyok és férfiak jelentős száma. Az istentisztelet kezdetét Cinkotán a gyülekezet közös éneklése várta. Karácsonykor élt (s él még ma is) az éjszakai istentiszteletek rendje. Cinkota Budapesthez kapcsolása az elmúlt évtizedekben jelentősen változtatta meg a település életét és a helyiek szokásait.

1993 nyarán költöztem Cinkotára, szolgálati lakásba. Elsődleges feladatom a gyülekezeti alkalmak orgonás szolgálata lett, emellett kórus szervezése, bekapcsolása a liturgiába. Két pillérré is támaszkodhattam: már voltak nagy elődeim e munkában (Trajtler Gábor); másrészt a szlovák kegyesség az éneklés feltétlen szeretetével és az éneklés igényével.

Vasárnaponként egy istentiszteletet tartunk, de az egyházi esztendő ún. „egyéb alkalmainak” száma fokozatosan emelkedik: az adventi, a böjti és a reformációs sorozatunk mindegyike zenés. 2010-től használjuk az istentiszteleteken egyházunk új *Liturgikus könyvét*, az énekverses rendet követve. Bevezet-

tük a graduálrendet is, és apró lépésekben illesztjük be alkalmainkba a *Gyülekezeti liturgikus könyvet* is. Nem idegen nekünk a vesperák rendje sem.

Hangszeres szolgálatom középpontja a gyülekezeti énekek lehetőleg sokrétű kísérete, a korálelőjátékok, intonációk. Fontos szerepet kap az orgona a lelkész és az előjárók hagyományos bevonulása alatt is (a paplaktól a templomig), illetve az ún. „kimenő” orgonajáték formájában. Úrvacsoraosztás alatt istentiszteleti orgonazene szól; itt a gyakorlat a gyülekezeti énekek éneklését — a hangszeres zene mellett — fokozottan igényelte.

Alkalmanként egyházzenei hangversenyeket is szervezünk, gyakran látogatnak meg finn testvérgyülekezetünk különböző zenei együttese is, de legfontosabb feladatunknak nem a hangversenyek szervezését, hanem a gyülekezet aktív részvételét tartom, immár két évtizede dolgozva muzsikáló gyülekezet megvalósításán. E munkában segítségemre volt, hogy 2000 és 2007 között a Rác Aladár Zeneiskolában tanítottam. Cinkotán a helyi iskolában rendszeres kapcsolatunk volt a muzsikáló evangélikus gyerekekkel. Másik iskolám Rákosszentmihályon volt, a Néri Szent Fülöp katolikus általános iskola, ahol pedig a kerület katolikus muzsikusaival tudtam jól együtt munkálkodni.

Kezdetben karvezetői munkámat a gyülekezet akkori ifjúságára alapoztam, ami életkörülményeik változásával egyre több nehézséget okozott, ezért „felnőtt” énekkart alapítottam, akikkel immár 19 éve énekelünk együtt hétről hétre. Feladatunk kizárólag az istentiszteleti szolgálat, gyülekezetünk határain kívül csak a Cantate vasárnap i énekkari találkozók, vagy más helyi alkal-

makon énekelünk, leginkább korálleteket és -feldolgozásokat. Rendszeresen gyakoroljuk gyülekezetünkben az alternatív éneklést.

A kántori szolgálat fizetsége a lakáshasználat. A vasárnap i istentiszteleteken és énekkari próbán kívül feladatunk az esküvők és egyéb alkalmak zenei részének ellátása a temetések kivételével; ezek, igazodva a cinkotai temető rendjéhez, szerdánként és péntekenként vannak. Dolgozó emberként nem tudok rendszeresen részt venni rajtuk, bár e feladat fontos. Cinkotán énekelve várják a lelkészt, énekel a gyülekezet a kóporsó kísérésekor és a sírnál is.

Az elmúlt években több lelkészváltás is volt, de az egyházzene ügyét mind komolyan vették, részben zenészként is segítséget nyújtanak.

Kinczler Zsuzsanna